

บทคัดย่อ

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นการจัดการทรัพยากรส่วนรวมของชุมชนบริเวณลุ่มน้ำกลาง-น้ำของ เป็นความพยายามสร้าง “ประวัติศาสตร์ของชุมชน” จากทัศนะของชาวบ้าน เพื่อทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ความเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ระบบคิดและการจัดการทรัพยากรส่วนรวม ภายใต้บริบทและเงื่อนไขต่างๆในแต่ละช่วงเวลา และเพื่อเข้าใจเงื่อนไขและกระบวนการปรับตัวการรื้อฟื้น เสริมสร้างและการใช้สำนึกทางประวัติศาสตร์ของชุมชน (ความเป็นตัวตนหรืออัตลักษณ์) ในการจัดการทรัพยากรส่วนรวม ซึ่งกระบวนการวิจัยได้มีส่วนในการช่วยรื้อฟื้นสำนึกของชุมชนและสร้างเสริมศักยภาพของชุมชนในการจัดการทรัพยากรส่วนรวมด้วย

จากการวิจัยพบว่า“ชุมชนท้องถิ่น” มีประวัติศาสตร์พัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องภายใต้บริบทและเงื่อนไขภายในและภายนอกตามช่วงเวลาต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับระบบคิดและการจัดการทรัพยากรส่วนรวมของชุมชน ซึ่งสัมพันธ์กับระบบนิเวศที่มีการเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน กล่าวคือความเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างบริบทและเงื่อนไขต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา(TIME) ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของพื้นที่(SPACE)หรือมิติความสัมพันธ์ทางสังคมและการเมืองระหว่างกลุ่มคนหรือชุมชนต่างๆที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับทรัพยากรหรือผลประโยชน์ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยมีการกดทับหรือเบียดขับจากฝ่ายหนึ่ง และมีความพยายามที่จะพลิกฟื้นต่อรองของอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ระบบคิดและการจัดการทรัพยากรส่วนรวม นอกจากนั้นการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังเป็นผลโดยตรงจากปฏิสัมพันธ์การต่อสู้ระหว่างอัตลักษณ์ (IDENTITY)ทั้งในระหว่างชุมชนด้วยกันเอง และชุมชนกับรัฐและระบบทุนจากภายนอก ทั้งนี้เพื่อที่จะปรับความสัมพันธ์เชิงอำนาจใหม่ อันเนื่องมาจากความไม่เท่าเทียมกันของกลุ่มหรือชุมชนในการเข้าถึงผลประโยชน์หรือทรัพยากร

ABSTRACT

The study on “Local History: The Management of Communal Properties in Nam Lang – Nam Khong Basin” is an endeavor to build up the local history from the villagers' view to understand the history of change in relation among communities, thinking process and communal properties management and to understand conditions and process of adjustment, reconstruction and using community historical recognition (identity) for managing the communal properties. In this regard, the research process has taken a partial support in revivification and strengthen the capacity of community in managing their communal properties as well.

The research results expose that native communities have a continuing of change and adjustment history which related to context and external-internal condition in many periods. These factors; context, external-internal condition including ecological factor, give effect to adjustment and change of power relations both in and among communities, and also to thinking process and the management of communal properties.

In brief, the relation changing complies to the change of context and conditions in each period (TIME) leading to the change in political and social relationship dimension (SPACE) among groups of people or communities which involved in properties/benefits. The unequal power relation, which happened subsequently by suppressing or hindering, had been brought the retaliation from the oppressed and lead to the crucial changing on communities relationship, thinking process and communal properties management. In addition, this changing is directly effected by reaction to the identities fighting among communities(IDENTITY), community-state-capitalism of outsiders, which aims to modify a new model of power relation for solving an unequal situation among people and communities to access the communal properties or benefits.